

ZIŅOJUMS

Ziņas par biedrību

Nosaukums	BIEDRĪBA "EIROPAS LATVIEŠU APVIENĪBA"
Reģistrācijas dati	Nr.40008157244, reģistrēta Biedrību un nodibinājumu reģistrā 2010. gada 13. aprīlī Juridiskā adrese Lāčplēša iela 29-5 Rīga LV-1011
Biedri	Latviešu nacionālā kultūras biedrība Igaunijā Asociācija "Luksemburga – Latvija" Latviešu apvienība Francijā Zviedrijas Latviešu apvienība Daugavas Vanagi Vācijā Latviešu Nacionālā padome Lielbritānijā Latviešu kopība Vācijā Latviešu biedrība Beļģijā Daugavas Vanagu fonds Grācas Latviešu kultūras biedrība Latviešu biedrība Austrijā Biedrība "Latvija Elzasa" Itālijas un itāļu Šveices Latviešu biedrība (ALISI) Latviešu nacionālā padome Īrijā Gruzijas latviešu biedrība AVE SOL Latviešu centrs Minsterē Frankfurtes Latviešu biedrība Latviešu kultūras biedrība SAIME Latviešu Biedrība Bergenā - Norvēģijā
Asociētie biedri	Nīderlandes - Latvijas biedrība "Latvija" Pīterborovas Latviešu biedrība Latviešu apvienība latviešiem Īrijā Latvijas - Somijas biedrība "Laivas" Šveices Latviešu apvienība Latviešu biedrība Norvēģijā Spānijas Latviešu biedrība Latviešu biedrība Īrijā Islandes Latviešu biedrība Latviešu kultūra Šveicē Latvijas diasporas apvienība Portugālē
Prezidija priekšsēdētājs	Justīne Dace Krēsliņa ar tiesībām pārstāvēt biedrību atsevišķi
Prezidijs	Korolīne Zobena - Īsta Vita Kalniņa Laura Ritenberga - Kindere Andris Skrastiņš Lelde Vikmane

Vadības ziņojums

- 1. Organizācijas nosaukums:** Biedrība „EIROPAS LATVIEŠU APVIENĪBA”
- 2. Organizācijas reģistrācijas nr.** 40008157244, reģistrēta Biedrību un nodibinājumu reģistrā 2010. gada 13. aprīlī
- 3. Organizācijas juridiskā adrese:** Lāčplēša 29-5, Rīga LV-1011
- 4. Ziņas par organizācijas pārvaldes institūcijas locekļiem:**
Saskaņā ar biedrības „EIROPAS LATVIEŠU APVIENĪBA” statūtiem, biedrības pārvaldes institūcija ir prezidijs. Biedrības prezidija priekšsēdētāja ir Justīne Dace Krēsliņa.
- 5. Izmantotās metodes mērķu un uzdevumu īstenošanai pārskata gadā un atšķirības no iepriekšējos pārskata gados izmantotajām metodēm:**

Biedrības „EIROPAS LATVIEŠU APVIENĪBA” (ELA) darbības vispārīgais mērķis ir pārstāvēt latviešu diasporas intereses Eiropas mērogā, tās biedru organizāciju darbības saskaņošana informācijas, izglītības un kultūras jomā un sadarbības projektu veicināšana starp biedru organizācijām, kā arī ar radniecīgām citu tautību emigrantu organizācijām.

ELA specifiskie darbības mērķi ir sekojoši:

- veicināt Eiropas valstīs dzīvojošo latviešu etniskās identitātes saglabāšanu, latviešu valodas apmācības pieejamību un latviešu kultūras popularizēšanu;
- stiprināt Eiropas valstīs dzīvojošo latviešu pilsonisko saiti ar Latviju, kā arī sekmēt Eiropas Savienības pilsoniskuma apziņu;
- veicināt toleranci un savstarpēju sapratni starp Eiropas valstīs dzīvojošiem latviešiem un latviešu mītnes valstu iedzīvotājiem;
- sekmēt Latvijas vēstures izpratni Eiropā, kā arī veicināt totalitārisma upuru piemiņas saglabāšanu;
- atbalstīt Latvijas valdības centienus veicināt emigrācijā dzīvojošo Latvijas valstspiederīgo repatriāciju.

ELA savus mērķus īsteno (1) aktīvi paužot savu viedokli, organizējot seminārus, diskusijas, konferences un citus pasākumu, (2) attīstot sadarbību ar citām latviešu (Pasaules Brīvo latviešu apvienība un tās dalīborganizācijas, Ar pasaules pieredzi Latvijā, Latviešu Ārstu un zobārstu apvienība u.c.) un draudzīgām citu tautu diasporas organizācijām (Eiropieši Pasaulē/ETTW u.c.), (3) līdzdarbojoties dažādās valstīs (Diasporas konsultatīvā padome, NEPLP Sabiedriski konsultatīvā padome, Saeimas komisijas un darba grupas) un nevalstiski („Pilsoniskā Alianse”) veidotās padomēs un darba grupās, (4) veicinot dažādu diasporas grupu viedokļu formulēšanu un to ievērošanu lēmumu pieņemšanā, (5) atbalstot analītiskus un pētnieciskus procesus diasporas sfērā, pieredzes un zināšanu apmaiņu, kā arī diasporas saliedēšanu un līdzdalību Latvijas sociālekonomiskajos procesos.

ELA pārskata gadā turpinājusi darbu šādos galvenajos virzienos: ELA biedru organizāciju un citu latviešu diasporas organizāciju darbības koordinācija izglītības, kultūras, līdzdalības un informācijas jomās, aktīva iesaiste Diasporas likuma īstenošanas uzraudzībā un virzīšanā (t.sk. Diasporas konsultatīvās padomes sastāvā un tiesību aktu grozījumu un rīcībpolitikas dokumentu izstrādes procesā), līdzdalība citu diasporas jomu reglamentējošo tiesību aktu un politikas

plānošanas dokumentu pilnveidošanā, līdzdarbība diasporas latviskās izglītības veicināšanā un jauniešu saiknes stiprināšanā ar Latviju, sadarbība un viedokļu apmaiņa ar citām pilsoniskās sabiedrības organizācijām, pieredzes un zināšanu apmaiņas veicināšana, priekšlikumi un līdzdarbība valsts iestāžu un diasporas kopienu sadarbības veicināšana, analītisku un pētniecisku procesu veicināšana diasporas nozarē, darbs ar plašsaziņas līdzekļiem u.c.

ELA realizēto aktivitāšu mērķauditorija pamatā ir latviešu diasporas kopienas un organizācijas Eiropas un kaimiņreģiona valstīs, kā arī no tām remigrējuši Latvijas iedzīvotāji. Attiecībā uz šo mērķa grupu ELA īsteno pilsoniskās izglītības, interešu pārstāvības un pilsoniskās sabiedrības stiprināšanas funkcijas, kā arī veicina diasporas līdzdalību Latvijas norisēs un atbilstošu latviskās izglītības nodrošināšanu un Latvijas kultūras un mākslas pieejamību un attīstību diasporā u.c.

ELA ir Latvijā reģistrētas sabiedriskā labuma organizācijas statuss darbības jomās pilsoniskās sabiedrības attīstībai, izglītības un kultūras veicināšanai. ELA realizēto sabiedriskā labuma aktivitāšu mērķauditorija pamatā ir latviešu diasporas kopienas un organizācijas Eiropas un kaimiņreģiona valstīs, kā arī no tām remigrējuši Latvijas iedzīvotāji.

Svarīgākie sasniegumi pārskata gadā un attīstības perspektīvas

5. Mērķa grupām adresētie organizācijas projekti, pasākumi un citas aktivitātes kalendāra gadā

Pārskata periodā ELA ir īstenojusi vairākus nozīmīgus sabiedriskus projektus:

- Īstenojot Latvijas valsts finansēto projektu no IZM budžetu programmas ‘‘Valsts valodas politika un pārvalde’’ 39 skolām ELA pārziņā piešķirts LVA atbalsts. Lai gan COVID pandēmija visā pasaulē turpināja mainīt ierastās ikdienas kārtību, darbs diasporas skolās turpinājās gan klātienē, gan attālināti. Tā pat ELA sadarbībā ar LVA rīkoja 1 skolotāju semināru klātienēs formā Bredfordā, Lielbritānijā, kur Eiropas skolu skolotājas ieguva jaunas zināšanas, dalījās ar domām, pieredzi, kā arī aktīvi strādāja pie jauniem radošiem risinājumiem, lai uzturētu skolas darbu. Semināri ir pierādījuši, ka iesaiste un pieredzes apmaiņa ir svarīga diasporas skolām darbības uzturēšanai un attīstībai. Uzklusot labās prakses pieredzi, skolotāji var ieviest un realizēt mītnes zemē citās radniecīgās skolās pārbaudītas pieredzes, kas gan skolotājiem, gan skolniekiem izglītībā rada maksimāli lielu pievienoto vērtību un ilgnoturību. Skolotāju seminārā kopumā piedalījās 30 skolotāji no 15 Īrijas un Lielbritānijas skolām. Tāpat šogad šīs pašas finansētās programmas ietvarā tika organizētas mācības jauniešiem, 12-18 gadu vecumā, robotikā, sadarbībā ar Inovācijas skolu un Latvijas vēsturē, sadarbībā ar vēstures skolotāju un atslēgas.tv.

- ELA 2022. gada 02.-03. aprīlim rīkoja biedru kopsapulci, Bērzainē, Vācijā. Pasākumā piedalījās ELA biedru organizāciju pārstāvji, kā arī valsts amatpersonas. Klātienē kopsapulci apmeklēja 35 dalībnieki, bet pārējie – tiešsaistē.

- ELA turpināja pilnveidot jau iepriekšējā gadā izstrādāto mājas lapu (www.ela.lv), kur informācijas apjoms tika papildināts, lai visām diasporas biedru organizācijām un sadarbības partneriem būtu viegli pieejama informācija. ELA prezidija pārraudzībā noritēja Statūtu darba grupas apspriedes par ELA statūtu modernizēšanu un pielāgošanu diasporas organizāciju attīstības tendencēm, ELA kopsapulcē tika pieņemti un grozīti ELA statūti un tie reģistrēti jaunā redakcijā Uzņēmumu reģistrā.

- ELA reģistrējusi arī vienu preču zīmi Brīvā Latvija, par ko saņēmusi apliecību ar Nr. M77 778.

6. Organizācijas darbības rezultāti vai sasniegumi kalendāra gadā attiecībā uz mērķa grupu un attiecīgajā jomā

ELA darbības pamatvirzieni bija “3I” – Identitāte (izglītība un kultūra), Ieguldījums (sadarbība tautsaimniecībā, zinātnē un remigrācija), Iesaiste (interesu pārstāvība, pilsoniskā izglītība, diasporas organizāciju kapacitātes stiprināšana, diasporas mediji).

Izglītības joma

ELA regulāri tikusies ar izglītības partneriem (IZM, LVA, VISC, ĀM, KM, Saeimas komisijām, mītņu zemju latviešu biedrībām, skolām un skolotājiem), lai informētu un apzinātu visus par pašreizējo stāvokli un nākotnes plāniem diasporas izglītības jomā, virzītu uz priekšu diasporas izglītības jautājumus un projektus, palīdzētu ar mācību līdzekļu/satura un semināru/forumu veidošanu. Īpašs uzsvars 2022.gadā bija diasporas jauniešu nezaudēšana, jo ELA saskata pārrāvumu latviešu valodas un latviskās identitātes piederības jomā, trūkstot kvalitatīvam piedāvājumam tieši jauniešu vecumā 14-19 gadi. Šis problēmjautājums ir norādīts ELA sarunās ar IZM, gan LVA un ĀM, piedāvājot idejas un konkrētus izstrādātus risinājumus šī trūkuma novēršanai.

Īstenojot Latvijas valsts finansēto projektu no IZM budžetu programmas “Valsts valodas politika un pārvalde” 39 skolām ELA pārziņā piešķirts LVA atbalsts 104 580 EUR apmērā un diasporas skolotāju semināriem un skolas projektiem - 16200 EUR.

Pašreiz Eiropā darbojas 68 latviešu skoliņas, kuras apmeklē ap 1900 bērni un kurās darbojas 300 skolotāji un palīgi, no tiem 150 ar pedagoģisko izglītību. Eiropā atrodas ap 70% Latvijas diasporas skolas un bērnu. Diemžēl tikai 5% diasporas bērnu apmeklē skolas, un gandrīz visi ir zem 14 gadu vecuma. 2020. gadā izveidotā ELA izglītības grupa ar dalībniekiem no trijām Eiropas reģioniem – Ziemeļeiropa, Dienvideiropa un Lielbritānija/Īrija turpināja aktīvu darbu, lai stiprinātu diasporas izglītības pieejamību un kvalitāti Eiropā ārpus Latvijas. Tā pat SIF projekta ietvaros tika apmeklētas Diasporas skolas klātienē – Lielbritānijā, Īrijā, Nīderlandē, Norvēģijā, Zviedrijā, Somijā, Austrijā. Un noorganizēti vairāki tālsaistes semināri skolu skolotājiem un vadītājiem par tēmām, Daudzvalodība ģimenē, Nesodi savu bērnu, ja viņš neatbild tev latviski un Padomi skoliņu vārda nešanai pasaulē.

Atbilstoši mērķim veidot mūsdienīgu, uz darba tirgus prasībām orientētu latvisko izglītību ELA sadarbībā LVA un biedrību “Tehniskās izglītības un jaunrades skola” īstenojusi projektu jauniešiem Eiropā. Projekta galvenais mērķis bija nezaudēt ClassFlow sistēmā skolotus jauniešus un diasporas skolu beidzējus, kas sasnieguši vecuma sliekšni 14+ gadi. Jauniešiem nav iespēju turpināt apmācības šai vidē pēc šī vecuma sasniegšanas un, lai tie nezustu un turpinātu izglītoties latviešu valodā, tika pieņemts lēmums projekta veidā piedāvāt apmācības latviešu valodā par jauniešiem interesējošām tēmām – viens par tehnoloģijām un to pielietojumu un otrs par Latvijas vēsturi.

Interesu pārstāvībai izglītības jomā ELA regulāri tikusies, vairumā attālināti, ar partneriem (SIF, IZM, LVA, VISC, ĀM, KM, PBLA IP, Saeimas komisijām, mītņu zemju latviešu biedrībām, skolām un skolotājiem), lai informētu un apzinātu visus par pašreizējo stāvokli un nākotnes plāniem diasporas izglītības jomā, virzītu uz priekšu diasporas izglītības jautājumus un projektus, palīdzētu ar mācību līdzekļu/satura un semināru/forumu veidošanu, kā arī lai palīdzētu diasporas skolām atsākt un uzturēt normālo darbību pēc pandēmijas, ņemot vērā viņu vajadzības.

2021. gada 20. Decembrī starp Latvijas Republikas Kultūras ministriju un Biedrību „Eiropas Latviešu apvienība”, pamatojoties uz: Diasporas likuma 6.panta otrās daļas 4.punkta a) apakšpunktu un 7.pantu; Valsts pārvaldes iekārtas likuma 40.panta otro daļu, 41.panta pirmo daļu un 49.panta pirmo daļu; Ministru kabineta 2014.gada 17.jūnija noteikumu Nr.317 „Kārtība, kādā tiešās pārvaldes iestādes slēdz un publisko līdzdarbības līgumus, kā arī piešķir valsts budžeta finansējumu privātpersonām valsts pārvaldes uzdevumu veikšanai un uzrauga piešķirtā finansējuma izlietojumu”

12., 19. un 30.punktu; Ministru kabineta 2003.gada 29.aprīļa noteikumu Nr.241 „Kultūras ministrijas nolikums” 4.7.1 un 5.1.6 punktu;- ņemot vērā Plāna darbam ar diasporu 2021. – 2023.gadam (apstiprināts ar Ministru kabineta 2021.gada 19.janvāra rīkojumu Nr.33) 1.rīcības virziena „Latviskās identitātes un piederības Latvijai stiprināšana, latviešu valodas un kultūras saglabāšana ārpus Latvijas” 1.1.uzdevuma „Veicināt latviešu valodas saglabāšanu diasporā” ietvaros noteikto 1.1.8.pasākumu „Nodrošināts atbalsts diasporas un Latvijas bērnu kopējām nometnēm”.

Ņemot vērā MINISTRIJAS izsludinātā konkursa „Par valsts pārvaldes uzdevuma – diasporas bērnu nometņu nodrošināšana Latvijas diasporas mītnes zemēs – veikšanu” noslēdza līdzdarbības līgumu par diasporas bērnu nometņu nodrošināšana Latvijas diasporas mītnes zemēs vai tām pielīdzināmu vairāku dienu pasākumu rīkošanu, tādējādi sekmējot piederības, kopības izjūtas un draudzību veidošanos un veicinot latvisku saišu noturību, nodrošināt diasporas bērnu nometnēs aktivitātes latviešu valodas apguvei un lietošanai, nodrošināt informācijas apriti un publicitāti par diasporas bērnu nometnēm Latvijas diasporas mītnes zemēs un Latvijā. Pamatojoties uz iepriekš minēto ELA organizēja un administrēja 5 nometņu norisi Diasporas mītnu zemēs – Lielbritānijā, Vācijā, Somijā un Itālijā. Finansējumu diasporas bērnu nometņu atbalstam piešķir LR Kultūras ministrija, tā kopējais apjoms bija 46 565 EUR. Kopējais bērnu skaits, kas piedalījās ir 182 bērni, dažādās vecuma grupās. Kopumā aizvadītas 38 nometnes dienas, kur apgūtas zināšanas par Latviju, kopta latviskā identitāte un mācīta latviešu valoda izmantojot „Latvijas skolas soma” un Latviešu valodas aģentūras materiālus.

Tā pat ELA organizēja divas nometnes sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju, kuru norise notika Latvijā. No 25. līdz 31. jūlijam Valmieras Olimpiskajā centrā notika jau otrā diasporas latviešu jauniešu vasaras skola - aktīvās atpūtas nometne “Olimpiskais kvants”, kurā šogad pulcējās 29 Vidzemes un latviešu diasporas jaunieši no septiņām valstīm – Anglijas, Vācijas, Zviedrijas, ASV, Beļģijas, Ukrainas un Īrijas.

Un Eiropas Vasaras skola - Palsmanes pamatskola, “Pamatskola”, Palsmane, Palsmanes pagasts, Smiltenes novads, 2022. gada 31.07. -14.08. Eiropas vasaras skolas mērķis un uzdevumi - starp galvenajām Eiropas Latviešu Apvienības prioritātēm ir izglītība un Eiropas multikulturālajā un daudzvalodības vidē piekopt diasporas bērniem un jauniešiem mūsdienīgu latviešu valodu un latvisko piederību. Nostādītos mērķus mēs varam sasniegt tikai ar Latvijas valsts iestāžu atbalstu un sadarbību. Eiropas vasaras skola ir viens no veidiem, kas stiprina diasporas bērnu un jauniešu latvisko identitāti un saikni ar Latviju, to skait, kopjot latviešu valodu un latvisko kultūru. Kā arī audzinām pilsonisko līdzdalību un iesaisti diasporas organizāciju darbā.

Gada nogalē zem Diasporas konsultatīvās padomes tika izveidota Izglītības grupa ar fokusu risināt un attīstīt jaunas idejas un darbības, kas saistītas ar latvisko izglītību, kā arī darba grupas ietvaros noritēs darbs pie Diasporas plāna 24 – 26.

Kultūras joma

Kultūras nozarē darbs noritēja ciešā sadarbībā ar partneriem Latvijā (KM, ĀM, LNKC, NKC). Kultūras veicināšanas jomā ELA atbalsta dziesmu un deju svētku tradīcijas attīstību un tās kopšanu diasporā, veicina efektīvākās iespējas sadarbībai, ideju apmaiņai un savstarpējam atbalstam.

ELA koordinēja vajadzību apzināšanu pēc valsts finansiālā atbalsta diasporas koriem, deju un folkloras kopām, amatiereteātriem un amatniecības kopām Eiropā, kā arī to dalībnieku un vadītāju profesionālajai pilnveidei.

ELA veica Eiropas diasporas organizāciju pieteikumu priekšatlasi PBLA administrētajam KM atbalstam Dziesmu un deju svētku tradīcijas uzturēšanai un profesionālās mākslas pieejamībai diasporā.

ELA pilnībā apzināja, sistematizēja un informēja par aktualitātēm Eiropas latviešu diasporas kopas: 32 kori; 33 tautas deju ansambļi; 10 folkloras kopas un muzikantu ansambļi; 24 bērnu kopas - gan dejojotāji, gan kori un folkloras kopas; 14 amatiereteātri; 6 lietišķās mākslas/ amatnieku un tml. interešu kopas.

ELA aicināja visus Eiropā darbojošos kultūras nozares kopu vadītājus/ pārstāvjus uz darba sarunām. Aktīvi turpinājās darbs ar LNKC, KM, VISC utt., kā arī aktīva darbība gatavojoties Dziesmu un deju svētkiem Latvijā 2023. gadā.

Darba sarunās tika aicināti nozaru vadītāji/ vai to pārstāvji, lai izrunātu:

1. Nozares plānus, vajadzības un prioritātes 2022.gadam;
2. Sadarbības formātu un turpmāko nozares pārstāvību ELA un Pasaules latviešu Dziesmu svētku foruma darbā;

ELA informatīvi atbalstīja Eslingenes svētkus, kas noritēja Vācijā, gan sagatavošanas procesā, gan klātienē, kā arī informatīvi uzturēja saziņu starp diasporu un svētku rīkotājiem, lai popularizētu un informētu par notiekošo.

Sadarbība Latvijas izaugsmei

ELA sniedza atbalstu diasporas zinātnieku, profesionāļu un uzņēmēju kustības #esiLV izveidei, lai stiprinātu diasporas iesaisti Latvijas tautsaimniecības stiprināšanā. ELA prezidija pārstāve bija deleģēta šīs kustības valdē, lai nodrošinātu turpinātību ar ELA iestrādēm un sekmētu kustības attīstību.

ELA vienojās ar Izglītības un zinātnes ministriju par sadarbību 2023.gadā plānotā Pasaules latviešu zinātnieku kongresa sagatavošanā, piesaistot diasporas zinātniekus organizētu sadarbības pasākumu un diskusiju veidā, sākot ar 2021.gada septembri.

ELA specializētais referents sportā tika iesaistīts Latvijas Olimpiskās komitejas jaunajā darba grupā sadarbībai ar diasporu, kā arī piedalījās sadarbības sarunās ar Valmieras, Liepājas un Jelgavas pašvaldībām par sporta potenciālu diasporas talantu, investīciju un sporta tūrisma piesaistei. ELA iesniedza un sekmīgi virzīja priekšlikumus nostiprināt sadarbību ar diasporu sportā kā vienu no rīcības virzieniem jaunajā Sporta politikas pamatnostādņu tekstā un budžeta plānojumā 2021.-2027.gadam.

Remigrācijas veicināšanas jautājumos ELA Diasporas konsultatīvās padomes ietvaros un pēc pieprasījuma konsultēja VARAM un reģionālos remigrācijas koordinātorus par praktiskajām vajadzībām un iespējamām ievirzēm remigrantu iekļaušanai Latvijas izglītības sistēmā (atbalsts latviešu valodas apguvei skolās, psiholoģiskais atbalsts) un tautsaimniecībā (pašvaldību uzņēmējdarbības granti un nodarbinātības biržu organizēšana). ELA pārstāve piedalījās Ārlietu ministrijas pārraudzībā notikušās Attālinātā darba regulējuma darba grupas darbībā, lai tajā saglabātu sasaisti ar diasporas reālajām vajadzībām. ELA pārstāve darbojās Rīgas domes Konsultatīvajā padomē sabiedrības integrācijas jautājumos, pārstāvot diasporas un remigrantu intereses pašvaldības politiku līmenī.

Remigrācijas veicināšanai ELA aktīvi iesaistījās normatīvo aktu izstrādē, lai nodrošinātu Diasporas likuma praktisko pasākumu ieviešanu – īpaši attiecībā uz ārvalstīs iegūtas zinātniskā darba kvalifikācijas atzīšanu akadēmiskajam vai vadības darbam Latvijas augstākās izglītības iestādēs. ELA uzturēja skaidrojošo darbu par Diasporas likuma normām medijos un sekoja to ieviešanai valdībā un Saeimā.

Pilsoniskās sabiedrības attīstība

Pateicoties ELA pastāvīgajai sadarbībai ar Eiropas latviešu diasporas organizācijām un īstenotajiem pasākumiem diasporas interešu definēšanas un aizstāvības jomā. ELA sniedza konsultācijas diasporas biedrību veidošanai un stiprināšanai, un rīkoja informatīvos seminārus un mācības par diasporas skolu pārvaldību. Tādējādi uzturēts diasporas pašorganizēšanās process un sniegts atbalsts diasporas organizāciju kapacitātes celšanai.

ELA veikusi diasporas interešu pārstāvību, kuras galvenie virzieni 2022.gadā bija šādi:

- Diasporu skarošu tiesību aktu izstrādes uzraudzība un iesaiste interešu pārstāvībā (dalība Diasporas konsultatīvajā padomē un Saeimas Pilsonības, migrācijas un sabiedrības saliedētības komisijas un Saeimas Izglītības komisijas sēdēs);
- Līdzdalība valsts politikas plānošanas dokumentu izstrādē sadarbībai ar diasporu un to ieviešanas uzraudzībā (atzinumi un priekšlikumi jauno politikas plānošanas dokumentu izstrādei kultūrpolitikas un sporta nozarēs);
- Līdzdalība Sabiedrības integrācijas fonda projektu izvērtēšanā, priekšlikumu iesniegšana SIF projektu konkursu nolikumu pilnveidošanai atbilstoši diasporas politikas ietvaram un diasporas organizāciju ilgtspējas vajadzībām, lai atvieglotu kapacitātes celšanas atbalsta pieejamību un celtu Latvijas valsts ieguldītā atbalsta finansējuma ilgturību. Pēc ELA ierosinājuma SIF NVOF programmas laika pagarinājums līdz 22 mēnešiem tika izskatīts un apstiprināts Kultūras ministrijā.
- Dalībā sēdēs par Valsts obligātā dienesta izstrādi vērstai uz diasporā dzīvojošiem jauniešiem, priekšlikumu un viedokļu vēstuļu gatavošana.

ELA aktīvi iesaistījās dažādās darba grupās un arī kopā ar sadarbības partneriem aktīvi ņēma dalību Saeimas vēlēšanu popularizēšanā diasporā kopā ar PBLA, latviesi.com un Eiropas Latviešu jauniešu organizācijām realizēti vairāki aktīvi pasākumi. ELA bija aktīvs partneris SIF projektā Diasporas debates Bonna, kur tika aicināti vadošo astoņu partiju pārstāvji diskutēt par diasporai svarīgiem jautājumiem.

Tika uzturēts regulārs kontakts ar Ārlietu ministriju, Kultūras ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, Saeimu, Sabiedrības integrācijas fondu, Latviešu valodas aģentūru, Latvijas Nacionālo kultūras centru, Ekonomikas ministriju, LIAA un pašvaldību iestādēm.

ELA pārstāvis turpināja darbību Diasporas konsultatīvajā padomē, NEPLP Sabiedriski konsultatīvajā padomē. ELA pārstāvis iekļauts Latvijas Zinātnes padomes Zinātniski konsultatīvajā padomē.

Tika nodrošināta ELA viedokļa paušana dažādos preses izdevumos, piedalīšanās radio un TV diskusijās par aktualitātēm un situāciju diasporas sfērā.

Starptautiskā darbība

ELA ir diasporas organizāciju apvienības „Eiropieši pasaulē” (*Europeans Throughout the World*, ETTW) biedrs kopš 2010. gada decembra. Pārskata periodā tika uzturēta informatīvā saikne ar ETTW darbu, šim uzdevumam norīkoti divi ELA pārstāvji. ELA aktīvi iesaistījās ETTW darbā pie vienotu pozīciju izstrādes un paušanas.

ELA attīstības lietas

Lielākā daļa no ELA biedru organizācijām bija iesaistītas ELA vadīto projektu īstenošanā gan izglītības, gan kultūras, gan pilsoniskās līdzdalības jomā. ELA uzņemts jauns biedrs – latviešu diasporas organizācija no Norvēģijas. Tiek uzturēts kontakts ar Turcijas Latviešu biedrību, jaundibināto Izraēlas latviešu biedrību. Nostiprināta sadarbība ar Latvijas izcelsmes zinātnieku, uzņēmēju un profesionāļu organizācijām diasporā (LĀZA, ALSRUK, UKLBN u.c.), kā arī ar LELBāL. Ar ELA atbalstu izveidota diasporas uzņēmēju, profesionāļu un zinātnieku kustība #esiLV, kas oficiāli reģistrēta 2021.gadā kā biedrība “Ekonomiskā sadarbība un investīcijas Latvijai”. ELA uztur informācijas apmaiņu ar biedrību “Eiropas latviešu jaunieši – EJ!”, kas ir ELA jaunatnes organizācija.

ELA turpināja pilnveidot jau iepriekšējā gadā izstrādāto mājas lapu (www.ela.lv), kur informācijas apjoms tika papildināts, lai visām diasporas biedru organizācijām un sadarbības partneriem būtu viegli pieejama informācija.

Veikts ELA finansiālās ilgtspējas pašizvērtējums un pilnveidotas ELA iekšējās vadlīnijas finanšu pārvaldībai. ELA prezidija pārraudzībā noritēja Statūtu darba grupas apspriedes par ELA statūtu modernizēšanu un pielāgošanu diasporas organizāciju attīstības tendencēm.

ELA birojs oficiāli turpināja atrasties PBLA telpās.

7. Organizācijas dibinātāji/biedri un citas personas

ELA dibinātāju/biedru skaits: organizācijā ir apvienojušās 30 latviešu diasporas organizācijas no 19 Eiropas valstīm.

ELA pastāvīgajā darbībā un pasākumu realizācijā iesaistīts plašs personu loks no biedru organizācijām (ap 200 pers.).

ELA sabiedriskā labuma aktivitāšu mērķauditorija 2022. gadā aptvēra biedru organizācijas, kā arī Eiropas latviešu mākslinieciskās pašdarbības kopas (ap 1000 pers.), kā arī publicitātes mērķauditorija Latvijā un pasaulē (ap 40000 cilvēku).

8. Organizācijas darbību veicinošie faktori

ELA mērķi tiek īstenoti: (1) aktīvi paužot savu viedokli, organizējot seminārus, diskusijas, konferences un citus pasākumus, (2) attīstot sadarbību ar Pasaulē Brīvo latviešu apvienību un starptautisko diasporas organizāciju Eiropieši Pasaulē/ETTW, (3) līdzdarbojoties dažādās valsts (NEPLP Sabiedriski konsultatīvā padome, Diasporas konsultatīvā padome) un nevalstiski („Pilsoniskā Alianse”) veidotās padomēs un darba grupās, (4) veicinot dažādu diasporas grupu viedokļu formulēšanu un to ievērošanu lēmumu pieņemšanā, (5) veicinot analītiskus un pētnieciskus procesus diasporas sfērā, pieredzes un zināšanu apmaiņu, kā arī diasporas saliedēšanu un līdzdalību Latvijas kultūras, izglītības, pilsoniskajos un sociālekonomiskajos procesos.

Skaidrojums pie Bilances

Pamatlīdzekļi

Portatīvais dators 282,00 EUR

Projektors 229,00 EUR

Debitoru atšifrējums

Valsts ieņēmumu dienest (nodokļu pārmaksa) 479,15 EUR

Biedru naudas 1800,00 EUR

Latvijas Republikas Kultūras ministrija nometņu projektu samaksātie avansi nometņu organizatoru iestādēm 33934.10 EUR

Pārējie kreditori

Latvijas Republikas Kultūras ministrija piešķirts finansējums 2022.gadam (diasporas bērnu nometņu nodrošināšana Latvijas diasporas mītnes zemēs) 54 779,99 EUR

Izglītības un zinātnes ministrija piešķirs finansējums “Integrētie nacionālā līmeņa pasākumi Latvijas pētniecības un attīstības interešu pārstāvības stiprināšanai Eiropas pētniecības telpā” 8098,61 EUR

Latviešu valodas aģentūra piešķirtais finansējumam no Izglītības un zinātnes ministrijas budžeta programmas „Valsts valodas politika un pārvalde” 636,00 EUR

ZOOM Video Communications Inc 31.12.2022 rēķins 61,70 EUR

OmniConsult, SIA 13.12.2022 rēķins 3420,00 EUR

Informācija par nodokļiem un nodevām

Pārskata gadā samaksāto nodokļu summas:

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis 6800,48 EUR

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 9633,60 EUR

Darbinieki

Vidējais darbinieku skaits 0

Darba alga (bruto) 0,00 EUR

Darba samaksai pielīdzināmās izmaksa (uzņēmuma līgumi, autoratlīdzības) (bruto) 31 636,50 EUR.

Ieņēmumu un izdevumu pārskatu skaidrojums

Informācija par biedru naudām

Saņemtas biedru nauda spar 2022. gadu 8150,00 EUR

Informācija par saņemtajām dotācijām:

Kopā 2022.gadā saņemts 227 969,93 EUR t.sk.:

Sabiedrības integrācijas fonds 62 732,00 EUR (projektiem „NVO fonds” projekta ““Latvietība “3I” - Identitāte, Ieguldījums, Iesaiste” (2022)” 32 987,00 EUR, programmas „Pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programma diasporas NVO darbības atbalstam” projekta “Latviešu diasporas skolu pārvaldības stiprināšana Eiropā” 14 795,00 EUR un „Pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programma diasporas NVO darbības atbalstam” projekta “ELA biedru organizāciju interešu pārstāvība un savstarpējās sadarbības veicināšana” 14 950,00 EUR);

Latviešu valodas aģentūra 133 564,00 EUR (projektu Diasporas skolām Eiropā 133 564,00 EUR);

Izglītības un zinātnes ministrija 31 673,93 EUR (sadarbības pasākumu zinātnē un pētniecībā organizēšanu un īstenošanu Zviedrijā, Vācijā, Austrijā, Šveicē, Apvienotajā Karalistē un Francijā sadarbībā ar diasporas organizācijām, Latvijas vēstniecībām un LIAA pārstāvniecībām ārvalstīs ERAF projekta “Integrētie nacionālā līmeņa pasākumi Latvijas pētniecības un attīstības interešu pārstāvības stiprināšanai Eiropas pētniecības telpā” 5769,39 EUR, nometnes “Eiropas Vasaras skola 2022” 14 227,43 EUR, diasporas un Latvijas jauniešu sadraudzības vasaras skolas – nometnes “Olimpiskais kvants” 11 677,11 EUR)

Informācija par citiem ieņēmumiem:

Izglītības un zinātnes ministrija nometnes Eiropas Vasaras skola 2022 līdz maksājums 15 750,00 EUR

Darbinieki

Darba samaksai pielīdzināmās izmaksa (uzņēmuma līgumi, autoratlīdzības) (bruto) 31 636,50 EUR.

Informācija par nodokļiem un nodevām

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas 6666,36 EUR (darba devēja)

Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana

Pamatlīdzekļu nolietojums 658,80 EUR

Informācija par citi izdevumi:

Kopā 2022.gadā izlietots 213 082,64 EUR t.sk.:

ELA pamatdarbības nodrošināšanai 4490,47 EUR;

Izglītības un zinātnes ministrija nometnes Eiropas Vasaras skola 2022 izdevumi no līdz maksājuma 19 907,20 EUR;

Izdevumi projekta īstenošanai atbilstoši projekta ietvaram 188 684,97 EUR.

Skaidrojums pie Bilances sagatavoja grāmatvede D. Vilne

Prezidija priekšsēdētājs D.J. Krēsliņa